Regd No. N. 45 / M. 3813

గోలకొండపత్రిక

గోలకొండ కవులసంచిక
చందాదారులకు ౧ రూపాయి
మే నెలకు.
గోలకొండ పత్రిక
త్రూప్ బజారు,
హైద్రాబాదు-దక్కన్.

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు జాతీయపత్రిక

హైద్రాబాద
నిజాంరాష్ట్ర
పరిపాలనము
గోలకొండ బుక్‌డిపో
త్రూపుబజారు,
హైద్రాబాదు.

103296

సంపుటము ౧౨

హైద్రాబాద్ - దక్కన్ ౨౫ యిస్ఫందార్ ౧౩౪౭ ఫ.
శా.శ.౧౮౫౯ ఈశ్వరనామ సంవత్సర పుష్య బ॥ ౧౨ గురువారము

సంచిక ౭౪

ఫెడరేషన్ అంగీకార యోగ్యము

భారతీయులకు లోథియన్ ప్రభువు ఆదేశము

ఫెడరేషన్ మూలసూత్రములతో యెవరికిని విరోధభావములు లేవు

సంస్థానములలో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ స్థాపనాప్రబలకాంక్ష

ఇంగ్లాండునకు త్వరలో తిరిగి వెడలనున్న లోథియన్ ప్రభువు భారతదేశమునందు ఫెడరేషన్ స్వరూపమునుగూర్చి వ్యాపించియున్న కొన్ని అపోహలను దూరపరచు నుద్దేశముతో నొక ప్రకటన నొసగిరి. దేశీయ సంస్థానములందు రాజ్యాంగ సంస్కరణలు ప్రవేశ పెట్టబడియుండి కొంతయు ఉద్యమము క్రమముగా అభివృద్ధి యగుచుండుటచే, ఈ ఉద్యమము సంపూర్ణత్వ ... [illegible]

ప్రాతినిధ్య పద్ధతి (ఇండైరెక్టు యెలెక్షను) యుండుటవలన, ఆ రాష్ట్రములలో అధిక సంఖ్యాకులను కలిగియుండు కాంగ్రెసు బ్రిటిషిండియా స్థానములలో అధికసంఖ్యాబలము లభించును. దానివలన ... కాంగ్రెసునకు ముఖ్యస్థానము వచ్చును ... కలదు. [illegible]

ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షుని మధ్యరాష్ట్ర పర్యటనము

మధ్యరాష్ట్ర భూమ్యాదాయ శాఖ మంత్రులతో ఋణపరిష్కారచట్ట ఫలితములనుగూర్చి సంభాషించుట

(గోలకొండ ప్రత్యేకప్రతినిధి)

వార్ధా జనవరి ౨౩

నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర మహాసభాధ్యక్షులగు శ్రీయుత మందుముల నరసింగరావుగారు ... [illegible]

శ్రీ నరసింగరావుగారు నిన్న సాయంత్రము హైద్రాబాదు వెడలిరి.

"నేటి రష్యా"పై నిషేధము

నిజాం ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞ

హైదరాబాదు, జనవరి ౨౫

శ్రీవాస్త వేంకటేశ్వరరావుగారిచే రచియింపబడిన "నేటిరష్యా" అను పుస్తకము ... నిజాంరాష్ట్రమునందు నిషేధింపబడినది ... [illegible]

సముద్రతీర రాష్ట్రముల యుద్ధ సన్నాహములు

హాంకాంగ్: ౨౫ జనవరి. [illegible]

లోకల్ఫండు శాఖ

దరఖాస్తులపై అనౌటికటు చాలును

హైద్రాబాదు జనవరి ౨౫ [illegible]

హరిజనుల దేవాలయ ప్రవేశాటంకములను తొలగించు చిత్తు శాసనము

బొంబాయి శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టబడినది

బొంబాయి ౨౪ జనవరి. [illegible]

ఒక చైనీయ గవర్నరును కాల్చి చంపుట

తన రాష్ట్రమును జపానువారికిపోవుటకు కారకుడైనందుకు శిక్ష

హాంకాంగ్ జనవరి ౨౪

పూర్వ షాంటుంగ్ రాష్ట్రము యొక్క గవర్నరుఅగు జనరల్ హాన్ ఫూచూ గారు ... [illegible] ... ఆ రాష్ట్రము పోయినది.

చైనామీద సోవియటు సానుభూతి

మాస్కో: జనవరి ౨౪. [illegible]

బల్గేరియా మంత్రి వర్గము నందు చీలికలు

రాజుగారు క్రొత్త యుద్ధ మంత్రిని ఏర్పాటుచేసిరి

బల్గేరియా: జనవరి ౨౪. [illegible]

రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదల

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాధికారుల అధికారము

కలకత్తా ౧౯ జన.

స్థానిక కాంగ్రెసుసంఘ యాజమాన్యమున క్రితము యం. యన్. రాయిగారు ... ఉపన్యసించుచు "రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదల అధికారము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాధికారుల హస్తగతమైయున్నది. ..." అని విశదపరచిరి. [illegible]

కొలనుపాకలో అరెస్టులు

(తంతి)

భువనగిరి జన ౨౫

"రాజద్రోహ" నేరము క్రింద శ్రీ బెల్లంకొండ లింగయ్యగారి అరెస్టు ... [illegible]

బహిరంగసభల నిషేధము

(గోలకొండ విలేఖ)

వెంకటగిరి జన ౨౪ [illegible]

శ్రీకృష్ణదేవరాయ వర్ధంతి

హైద్రాబాదు జన ౨౫

శ్రీ కృష్ణదేవరాయల ఆంధ్రభాషానిలయము లో ౨౪-౧-౩౮ తేదిన ఆ. పి. వి. సుబ్బారావు ఎం. ఎ., ఎల్. టి. గారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపబడు వైభవముతో ... రాయల నాటి కవిత్వముపై శ్రీ వ్యాకరణ శిరోమణి ని. హెచ్. రంగాచార్యులుగారు, రాయల ఆదర్శముగురించి శ్రీ బిరుదు వేంకట శేషయ్యగారును ఉపన్యసించెదరు.

జోధ్పూరు ప్రజల సన్మానము

జోధ్పూరు జనవరి ౨౪

నిన్న సాయంత్రము 7-45 గంటలకు శ్రీ సుభాసు చంద్రబోసుగారు సురక్షితముగా జోధ్పూరు చేరిరి. విమానాశ్రయమునొద్ద వీరికి అఖండ సన్మానము నొసగిరి. [illegible]

సేలం జిల్లాలో గంజాయి నిషేధము

సేలం జన ౨౫. [illegible]

ఆర్యవైశ్య మహిళాసభ

అధ్యక్షురాలి ఉపన్యాసము

(స్వ. విలేఖ)

హైద్రాబాద జన ౨౫. [illegible]

జ్వరములను గురించిన ముఖ్యాంశములు

హృల్లేఖన్యను పేడకోవడం.

బి. వి. ఆర్. రెడ్డిగారు

పింకెనీ. కమ్మంమెట్టు

శ్రీ వెంకటేశ్వర మార్కు-గల, కందుకూరు పొగాకుతో తయారు చేయబడిన, చుట్టలు, మరియు పొగాకు సరకులు దొరకగలవు.

వివరములకు లేజీ కార్డు వ్రాయుడు.

లక్కోటా ప్రశ్నలు

కథాంజలి

దర్బారు-దాని కథ కమామీషూ

మునిమాణిక్యం నరసింహారావు

౧

శ్రీశ్రీశ్రీ ... దుస్తులు ధరించి నక్షత్రాలలో ప్రకాశంగా వెలుగుతూన్నటువంటి బాదిషాలాగ గురుగ్రంథ సాహెబ్ జీవారు సుఖాసీనులై ఉన్నటువంటి సమయాన—

ఒకనాటి సాయంకాలాన—

గర్భగుడి చంద్రకాంతమయం అయినట్టు, ... దేవిడీ అంతా ... శత్రుసైన్యంలాగ, ... ఎదురుగా ఉన్నటువంటి చంద్రునివలె సర్దారులంతా భయభ్రాంతులైరి.

గురుగ్రంథ సాహెబు జీవారు ... పాదుగా ఉన్నటువంటి మనిషి న్ని, బహుబలవంతులు ... కించిత్ అయినా ... నిలువు లేదినారు, దీపారాధన చేయుటానికి సర్దారులంతా రాసున్న ఆపదను ఊటిలో గ్రహించినారు. వారందరున్నూ బహుదొడ్డ బుద్ధిగలవారున్నూ, ... ఎక్కువైనటువంటి ... విరయాలు కలిగినటువంటివారున్నూ, పరమభక్తులున్నూ, అయి ఉండిరి.

వారందరున్నూ లేచినారు ... నిలబడి చేతులు జోడించి చేసుకొన్న విన్నపము:

"హే మహాదేవా! హే జన్మ దేవా ... గురుగ్రంథసాహెబ్ జీ ... ! ...

...

(ఒక పేజీ చూడుడు)

దుర్భరమైన ఫెడరేషను

మదరాసు శాసన సభకు
ప్రధాన మంత్రిగారి తీర్మానము

మదరాసు జనవరి ౧౫

గౌరవనీయులైన మదరాసు ప్రధాన మంత్రియగు సి. రాజగోపాలాచారిగారు ౨౭ జనవరి నాడు సమావేశముకానున్న మదరాసు అసెంబ్లీలో ఈక్రింది తీర్మానమును ప్రతిపాదించ దలచియున్నారు —

"౧౯౩౫ సం॥పు భారతదేశ రాజ్యాంగ శాసనమందు (గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా అక్టు, ౧౯౩౫) నిర్వచింపబడిన ఫెడరేషను విధానమును ఒలాత్కారముగ అంటగట్టుచో, సహించి చూచుచు ఊరకుండుట ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకును, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకును రాజకీయముగనే గాక నైతికముగను అసాధ్యమనియు, ఆ విధానము అఖిలభారత దేశమునకు ఐకమత్యము కలిగించకపోవుటయేగాక, రాష్ట్రములలోను, భారతదేశ సంస్థానములలోను విరోధములను రేపుననియు ఈ సభవారి అభిప్రాయమును గ్రేట్ బ్రిటన్‌లో హిజ్ మజస్టీగారి ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయవలసినదని ఈఅసెంబ్లీవారు మదరాసు ప్రభుత్వమువారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు.

"గ్రేట్ బ్రిటను యొక్క ప్రభుత్వమువారు ప్రజలయొక్క అభిలాషలను గౌరవించి, క్రొత్తమార్పునకు ముందు మరొకమారు ఆ ఫెడరేషను విధానమునకు గల దుర్లక్షణములు లేని కేంద్ర ప్రభుత్వమును స్థాపించుటకు విధానమును వెంటనే ఏర్పాటుచేసి అవసరమనియు, బాధ్యతగల రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములతోను జాతీయ నాయకులతోను కలిసి ఆలోచించి క్రొత్త భారత రాజ్యాంగశాసనమును నిర్మించెదరనియు ఈ అసెంబ్లీవారు ఆశించుచున్నారు"

నిజాంరాష్ట్ర ప్రథమార్య వైశ్యమహాసభాహ్వాన సంఘమువారికి మనవి

త్రిపురవల్లు లక్ష్మయ్యగుప్తగారిటుల వ్రాయుచున్నారు

తాము హైదరాబాదునందు నిజాంరాష్ట్ర ప్రథమార్య వైశ్యమహాసభనొకదానిని జరుపుచున్నట్లు పత్రికలవలన తెలుసుకొని సంతోషించితిని

ఎన్నడును వైశ్యసభలు జరుగని మీ నిజాం రాష్ట్రమునందు నేడు మహాసభ జరుపనుండుట ముదావహమే

వరంగలు పురవైశ్యుల కొకవిజ్ఞప్తి

అల్లాడి వీరయ్య గుప్త

వైశ్య సోదరులారా, గత సోమవారమునాడు, గోలకొండ పత్రికా ముఖమున (వైశ్యుల కక్షలు పరిష్కరింపబడుట) అను వార్తను చూచి చాలా విచారము కలిగినది. కారణము, తమ కక్షలు పరిష్కరించుటకైపూనుకొని అసమయమునందే పరిష్కరించుకొనక మన సంఘముపై పీఠాధిపతులు వ్రాసిన దూషణగ్రంధమును సమర్థించుచున్న మల్లాదిరామకృష్ణ చెట్టియను మహ్వద శ్రీగారుండి పరిష్కరించుకొనుటకు తీర్మానించుకొన్నది చాలా విచారము కలిగినది యెవరు వైశ్యులపై దూషణగ్రంథములు వ్రాసిరో, అట్టివారిని సమర్థించుచున్న చైతులకు కించిత్తైనను గహించక, సంఘాభిమానము, కులగౌరవము మరచి, వరంగలు పుర వైశ్యులు చాలాపొరపాటుబడిరని, తెలియజేయుచున్నాను. వెంటనే అచైతులకు బదులు మనకులమునందున్న ధిట్టమైనవారి యొక్కకొని తమ ఆత్మగౌరవముకాపాడుకొనప్రార్థించుచున్నాడ యీస్వామి గుప్త నిజాంరాష్ట్రము వచ్చినను యేదైనను గాడ్లవచ్చినను న్యాయపాత్రముగ గాని, తమస్వార్థమునుబట్టి గాని, మనవైశ్యసంఘమును ఉన్నతికి తేగలందులకై పాటుపడెదరన్న నట్టికల్ల, మా అనుభవము వలన ప్రపంచపరిస్థితులు కనుగొనుచున్నందువలన, మా వైశ్యసోదరులైనందున హెచ్చరించుచు వేడుచు తమ అభిప్రాయములు మార్చుకొని మన వైశ్యజాయమున్న యెన్నుకొని తమలోయున్న సర్వవిధములైనకక్షలు పరిష్కరించుకొని యితరసంఘములవారిపై ఆధారపడ

ప్రస్తుతము మనసంఘము పరులదూషణలకు సినిమా మొదలగు చలనచిత్రములకు పాలయి సంఘమునందు మహాసభల తీర్మానములకు వ్యతిరిక్తముగు కార్యములు కొన్నిచోట్ల కొన్ని కొన్ని జరుగుచున్నవి ఇటువంటి పరిస్థితులలో నిద్రావస్థనొందున్న ౧౫ వైశ్యమహాసభ, ౨ వైశ్యయువజనమహాసభలను మేల్కొలిపి సంఘాభివృద్ధికి దేశాభివృద్ధికి ముఖ్యావసరమగు ఎన్నియో కార్యములు చేయవలసియున్నవి.

కావున నిజాంరాష్ట్రవైశ్యమహాసభాహ్వానసంఘమువారిని కోరునదియేమనగా నిజాంరాష్ట్ర ప్రథమార్య వైశ్యమహాసభతోపాటు ఒకరోజు "౩వ వైశ్య యువజనమహాసభ" నుగూడ జరుపునట్లు యేర్పాటుచేయించవలెను. సభల ఫలితము మీరాష్ట్రమునకు ఎంతయో సహాయకారిగానుండుటయేగాక ఇతర రాష్ట్రవాసులకును మార్గదర్శకముగా నుండును.

సీతారాంబాగు దేవాలయ దర్శనాభిలాషులకష్టములు

ప్రతిహిందువు శుభములకు పరమేశ్వరునికి నివేదించుస్థానము దేవాలయము, అంతభేదములకు నాచారములపాటించు హిందువులు అచ్చట దేహమును మరచి సర్వ సౌభ్రాతృత్వమును ప్రదర్శించు దేవలయమునందు ప్రతిహిందువునకు అధికారము గలదు. మన నగరమున దు పూర్వపుణ్య విశేషముచే సీతారాంబాగునందు సాలీనా ౬౦౦౦౦ (అరవైవేల రూప్యములు) ఆదాయముగల సీతారాముని ఆలయముగలదు. అందు పూర్వము (అనగా సంవత్సరమునకు పూర్వము) సీతారాముడు ౨౪ ఘంటలు తన భక్తుల మొరల నాలించుచుండువాడు కాని ఈ మధ్య ఆయనకు ఏమివచ్చినదో ఏమో నాలుగుమూల లాగు అరబ్బు (తురక) మహాశయులను స్థాపించినాడు హిందూ మతావలంబుల యందు తనను గోటుకాపలాకుగూడ తగిన శక్తి గలవారులేరా? ప్రస్తుతము అరబ్బుల ద్వారరక్షణ నుండుటవలన దేవతా దర్శనాభిలాషులగు భక్తులుపడు కష్టములు వర్ణనాతీతము,

ఏ భక్తుడును భారాళముగ దేవతాదర్శనమునకై పోవుటకు వీలులేదు కారణము దేవతాదర్శనమునకు పోవువారలను అదికరులను గుర్తించుశక్తి ఆ అరబ్బులకు లేకపోవుట, హిందవభాషలు ఏమియు రాకపోవుట, వారు చదువులేని వారలగుట.

సాధారణముగా దేవాలయములకు స్త్రీలు పోవునప్పుడు పురుషసహాయములేనిదే పోవుట హైందవులందు కలదు. అట్టియెడ అరబ్బుల ద్వారమందు హైందవస్త్రీల మర్యాదకు భంగకరమగు రీతిని ప్రవర్తించుచున్నారనుట అతిశయోక్తి కానేరదు

ఇంకను కొన్ని దినములు జరుగుచున్నచో ప్రమాదములుసంభవించిన ఆశ్చర్యముండదు

కనుక హైందవప్రముఖులు, ముఖ్యముగ దేవాలయ ధర్మకర్తలు ఈ విషయమును గమనించి దీనికి తగిన ప్రతిక్రియ నాచరించి, ముందెట్టి ప్రమాదములు జరుగకుండ చేయుదురని ఆ సీతారాముల వారిని ప్రార్థించుచున్నాను

ఒక భక్తుడు

... మన ఆత్మగౌరవము, సంఘగౌరవము, పౌరుషమును కాపాడుకొనుటయేగాక, మీరెవరేని మాపేర లేఖ వ్రాసిన వచ్చి తగినవారు మరియన్ని కర్తవ్యంచి తమకక్షలు పరిష్కరించి సంఘస్థాపన, యెనుకర్పగలమని మనవిచేయుచు విరమించుచున్నాడ.

The only Leading National Bi-weekly of the Andhra Provinces.

గోలకొండపత్రిక

Golkonda Patrika

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

GOLKONDA
The only out-standing effective medium for the ventilation of views and grievances of 70,00,000 Andhras of the Premier State

Volume 12 | HYDERABAD - DECCAN | Number 74

Thursday 27 th January 1938

లాహోరునందు లాఠీచార్జి

కొచ్చినులో విభక్త బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము

క్రొత్త రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు దివానుగారి వ్యాఖ్యానము

సంస్థాన ప్రజల సమరమునకు, వారి అభ్యుదయ ప్రయత్నమునకు,

కాంగ్రెసుసహకారమునిశ్చయము

హరిపుర సమావేశమునందు కాంగ్రెసు వైఖరి నిర్ణయింపబడుట

(గోలకొండ ప్రతినిధి)

రాజప్రతినిధి గారు సురక్షితముగా ఢిల్లీచేరుట

ఫ్రాన్సు యుద్ధ సన్నాహము

జనరల్ గ్యామ్లిన్ అధికారములు

కొచ్చిన్ సంస్థానములో సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధము

(గోలకొండ విలేఖరి)

మొఅజ్జంజాహి మార్కెట్టులో క్రొత్త సౌకర్యములు

కిరాయిలలో తగ్గింపులు

సందూరు సంస్థానములో ప్రజా ప్రతికూల పాలనము

కాంగ్రెసు కార్యకర్తల అరెస్టు

సరిహద్దు రాష్ట్రములో నెహ్రూగారి స్వాగతము

షేకు మహమ్మదు అబ్దుల్లా

లాహోరు నగరములో గలభ సెక్షన్ ఉల్లంఘన

పోలీసువారు జనసమూహముపై లాఠీచార్జి చేయుట

రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదల ప్రజలపేక్షించుట

శాసనసభ యెదుట నిరసన నిరూపణము

క్రాఫర్డ్ గారి ఉద్యోగకాలము

రెండు సంవత్సరముల వరకు హెచ్చింపబడుట

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad, Editor K Balakrishna Reddy